

Φ Ρ Ο Ν Τ Ι Σ Τ Η Ρ Ι Α

Ο Μ Ο Κ Ε Ν Τ Ρ Ο

Α. Φλωρόπουλου

για μαθητές με απαιτήσεις

<http://www.floropoulos.gr> - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42

• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο 9 Νοεμβρίου 2024

ΘΕΜΑ 1

1^ο υποερώτημα

Τα οφέλη που έχει η εργασία για τον άνθρωπο σύμφωνα με τον συγγραφέα του Κειμένου 1 σχετίζονται με τη συντήρηση της ζωής και της ανύψωσης της ποιότητάς της. Η εργασία προσφέρει υλική ευημερία, ηθική ευχαρίστηση, ψυχική ισορροπία, ολοκλήρωση, οικονομική και πνευματική ανεξαρτησία. Δίνει νόημα την ζωή, εξευγενίζει και συνιστά τη μόνη ασφαλή και νόμιμη πηγή προσπορισμού αγαθών και κάλυψης βιοτικών αναγκών.

2^ο υποερώτημα

Διαρθρωτικές λέξεις της δεύτερης παραγράφου και η σημασία τους στη συνοχή του κειμένου:

- **αντίθετα:** αντίθεση
- **μα και** (2 φορές): προσθήκη
- **Επομένως:** συμπέρασμα
- **γιατί:** αιτιολόγηση
- **επειδή:** αιτιολόγηση

3^ο υποερώτημα

Α) Ενδεικτικές προτάσεις

- Με τις βροχές ανέβηκε η **στάθμη** του ποταμού.
- Πολλές χώρες της Αφρικής **μαστίζονται** από την φτώχεια και την έλλειψη νερού και φαρμάκων.
- Η **άρρηκτη** σχέση ελευθερίας και ευτυχίας είναι αδιαμφισβήτητη.

- Ο σεβασμός και η κατανόηση είναι **βασικά** στοιχεία των υγιών διαπροσωπικών σχέσεων.
- Τα περισσότερα κοινωνικά προβλήματα **απορρέουν** από την κρίση θεσμών και αξιών.

Β) Συνώνυμα των λέξεων

- **στάθμης** = επιπέδου
- **μαστίζονται** = ταλαιπωρούνται, βασανίζονται
- **άρρηκτη** = αδιάσπαστη, στέρα
- **βασικά** = πρωταρχικά, κύρια, απαραίτητα
- **απορρέουν** = πηγάζουν, προκύπτουν

ΘΕΜΑ 2

ΚΕΙΜΕΝΙΚΟ ΕΙΔΟΣ: Ομιλία

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ: Κυρίες και Κύριοι ή (εναλλακτικά)

Αξιότιμε κύριε Λυκειάρχη

Αγαπητοί συμμαθήτριες και συμμαθητές

Κυρίες και Κύριοι

ΑΠΟΦΩΝΗΣΗ: Σας ευχαριστώ για τον χρόνο σας

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: Αφορμή, Ιδιότητα πομπού, θέμα

(σχολική εκδήλωση, εκπρόσωπος τάξης, παράγοντες που επηρεάζουν τους νέους στην επιλογή επαγγέλματος – θετικά αποτελέσματα ορθής επαγγελματικής επιλογής)

ΥΦΟΣ: Απλό με στοιχεία προφορικότητας

(εναλλαγή α' και β' προσώπου, ερωτήσεις κ.ά.)

Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Οι παράγοντες που επηρεάζουν τους νέους στην επιλογή επαγγέλματος δεν είναι σταθεροί και μεταλλάσσονται από εποχή σε εποχή και από κοινωνία σε κοινωνία:

Γενικά μπορούμε να πούμε τα εξής:

- Το κέρδος, η αμοιβή – ένα επάγγελμα προσοδοφόρο ελκύει περισσότερο τον ή την έφηβο

- Ο βαθμός αυτογνωσίας – οι κλίσεις, οι δυνατότητες, οι επιθυμίες
- Οι συνθήκες εργασίας (εργασιακός χώρος – επαγγελματικές σχέσεις – επικινδυνότητα – ώρες απασχόλησης) σε συνδυασμό με τις προοπτικές εξέλιξης
- Η αντίληψη περί ανώτερων και κατώτερων επαγγελμάτων – το κύρος
- Η οικογένεια (υποστηρικτικό περιβάλλον, άσκηση πίεσης, οικογενειακή επαγγελματική παράδοση, κοινωνική θέση)
- Η σχολική αξιολόγηση
- Τα προβαλλόμενα πρότυπα και η επιρροή εξωτερικών παραγόντων (π.χ. κοινωνικές συναναστροφές) αλλά και τάσεων της εποχής
- Η δυνατότητα εύρεσης εργασίας
- Τα περιθώρια για κοινωνική προσφορά και διάκριση.

Β΄ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: ΘΕΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΙΑΣ ΟΡΘΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Ορθή επαγγελματική επιλογή θεωρείται η επιλογή που ανταποκρίνεται στις δυνατότητες, στις κλίσεις, στις επιθυμίες του ατόμου, απορρέει από την ελεύθερη βούλησή του και προσφέρει ευκαιρίες για εύρεση εργασίας. Μια τέτοια επιλογή αναμφίβολα έχει σημαντικά οφέλη.

- Κάλυψη βασικών υλικών αναγκών – Οικονομική ανεξαρτησία
- Τόνωση αυτοπεποίθησης, αφού το άτομο νιώθει χρήσιμη και ωφέλιμη παραγωγική μονάδα
- Ικανοποίηση της έμφυτης τάσης για δημιουργία – Η εργασία αντιμετωπίζεται ως πηγή χαράς και όχι ως μια μορφή κοινωνικού καταναγκασμού
- Μείωση του άγχους και της αβεβαιότητας για το μέλλον – Εσωτερική πληρότητα και ισορροπία
- Κοινωνικές επαφές και καλλιέργεια κοινωνικών αρετών όπως η συναδελφικότητα, η συλλογικότητα και η συνεργατικότητα
- Απαλλαγή από πολλαπλές εξαρτήσεις και κηδεμονίες – βίωση ενός αισθήματος ελευθερίας
- Ολοκλήρωση της προσωπικότητας μέσα από την αξιοποίηση των πνευματικών και ψυχικών εφοδίων
- Η ύπαρξη των κατάλληλων ανθρώπων στις κατάλληλες θέσεις αποτελεί προϋπόθεση οικονομικής ευρωστίας ενός κράτους και προόδου σ' όλους τους τομείς της κοινωνικής δραστηριότητας.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ: Επισήμανση της σπουδαιότητας της επιλογής επαγγέλματος αφού «επιλέγοντας κανείς ένα επάγγελμα, επιλέγει κατ' ουσίαν έναν τρόπο ζωής» - Ιδιαίτερη έμφαση στην αναγκαιότητα διαμόρφωσης συνθηκών και προϋποθέσεων ώστε αυτή η επιλογή να είναι ορθή, με απώτερο στόχο να λειτουργήσει ενισχυτικά ως προς την ατομική και συλλογική πρόοδο.

ΘΕΜΑ 3

α) Δύο από τους αφηγηματικούς τρόπους που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας είναι η περιγραφή και ο διάλογος.

Με την περιγραφή στην αρχή του αποσπάσματος «Ήταν ένας άντρας ως πενήντα χρόνων, ένας κολοσσός ... κρεμόταν απ' το φοβερό χέρι του» δίνει την εικόνα του κεντρικού ήρωα, του συνταγματάρχη Λιάπκιν. Ο αναγνώστης μέσα από την παραστατική και λεπτομερή περιγραφή νιώθει σαν να βλέπει τον επιβλητικό ήρωα που όμως φαίνεται να έχει βιώσει κακουχίες «στολή κακοπαθιασμένη, πανάθλια βαλίτσα». Θα μπορούσαμε λοιπόν να πούμε ότι το ευμετάβολον της ζωής αντανakλάται στον διττό χαρακτήρα αυτής της περιγραφής. Από την άλλη ο διάλογος ανάμεσα στον συνταγματάρχη Λιάπκιν και στον Διευθυντή της Γεωργικής σχολής Λαρίσης « - Κατάγομαι από παλιά φαμίλια... – Είναι σκληρό να ξαναρχίζεις την ζωή σου στα πενήντα» προσδίδει στον λόγο δραματικότητα, φυσικότητα, ζωντάνια και συντελεί στην πειστικότερη διαγραφή των χαρακτήρων.

Αναδεικνύεται η αγωνιστικότητα, η προσαρμοστικότητα, καθώς και το χιούμορ του κεντρικού ήρωα. Επιπλέον, ο αναγνώστης μέσω του διαλόγου αντλεί πληροφορίες για πρόσωπα και γεγονότα (την καταγωγή, τις σπουδές, την απώλεια της συντρόφου, τον πόλεμο, την έλευση στην Ελλάδα, τον διορισμό στη Γεωργική σχολή), το ύφος γίνεται απλό και τα νοήματα πιο εύληπτα.

β) Το ρηματικό πρόσωπο που κυριαρχεί στο απόσπασμα είναι το α' ενικό («κατάγομαι, ήθελα, αποστρατεύτηκα, αποτραβήχτηκα, απόμεινα, μπάρκαρα, σκέφτηκα, πήγα, διορίστηκα, ομολογώ...»).

Η χρήση του είναι δικαιολογημένη αφού ο Λιάπκιν στο μεγαλύτερο μέρος του αποσπάσματος καταγράφει προσωπικές σκέψεις και βιώματα παρουσιάζοντας τον εαυτό του στον Διευθυντή της Γεωργικής Σχολής στο πλαίσιο του μεταξύ τους διαλόγου. Έτσι, αυτός ο διάλογος σφραγίζεται από τον προσωπικό, εξομολογητικό τόνο του Λιάπκιν, ενώ το ύφος καθίσταται παραστατικό και άμεσο.

ΘΕΜΑ 4

Ο χαρακτήρας του συνταγματάρχη Λιάπκιν, όπως σκιαγραφείται στο Κείμενο 2, προκαλεί στον αναγνώστη σκέψεις και συναισθήματα. Δεν μπορεί κανείς να μην σκεφτεί τον ευμετάβολο χαρακτήρα του ανθρώπινου βίου μέσα από τις ανατροπές της τύχης του ήρωα που έχασε τ' αγαπημένα του πρόσωπα, βίωσε τον πόλεμο και τον οικονομικό και κοινωνικό ξεπεσμό, αναζήτησε την τύχη του σε μια νέα χώρα «Απόμεινα μόνος με την κόρη μου», «Μόλις κηρύχτηκε ο πόλεμος [...], «Μα όλα πήγαν χαμένα» [...], «Κατόπιν ήρθα στην Αθήνα [...]». Μέσα απ' όσα ιστορούνται έκδηλη προβάλλει η ανάγκη να μπορεί ο άνθρωπος να προσαρμόζεται σε νέα δεδομένα «Φτάνοντας στην Ελλάδα, έπρεπε να βρω κάποιο τρόπο να βγάλω το ψωμί μου». Πέρα όμως απ' αυτά έντονο είναι το συναίσθημα του θαυμασμού που υπερτερεί της αρχικής συμπόνοιας που αισθανόμαστε λόγω των απανωτών χτυπημάτων και των δυσκολιών που κυριάρχησαν στη ζωή του ήρωα. Ο θαυμασμός αυτός εκπηγάζει από την αγωνιστικότητα, την προσαρμοστικότητα του και την διατήρηση της χιουμοριστικής και αυτοσαρκαστικής διάθεσης «Ομολογώ πως ούτε όταν ήμουν στις πιο μεγάλες μου δόξες, δεν είχα τόσο μακρύ τίτλο».

Προσωπικά θεωρώ παραδειγματική τη συμπεριφορά Λιάπκιν και πιστεύω ότι ο άνθρωπος δεν πρέπει ποτέ να χάνει την πίστη και την ελπίδα του αλλά ενάντια στα άσχημα δεδομένα και καταστάσεις να δίνει αγώνα για να ευδαιμονήσει κατανοώντας ότι η ζωή δεν είναι πάντα εύκολη. Αξίζει όμως να τη ζήσουμε και να πορευθούμε προσπαθώντας για το καλύτερο.